

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 6. De vernacula editione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

verò Interpretationem statim ab initio Ecclesiæ fuisse factam, & verosimiliter ab ipsis etiam Apostolis probatam; quis tamen hujus Interpretationis Author fuerit, hucusque semper ignoratum fuit. Quia tamen aliquot errores in eandem irreperant, ab his eam D. Hieronymus Damasus Pontificis Autoritate purgavit, uti ipse in fine libri de Eccl. Script. fatetur, dum ait: *Testamentum novum Græca fidei reddidi, verus iuxta Hebraicum transfuli.*

Ad posteriorem quæstionem respondent iterum unanimiter Authores, summam hujus vulgatæ editionis auctoritatem esse debere, idque ob tres potissimum causas. 1. Quia antiqua, & multorum sæculorum usu in Ecclesia usurpata est. 2. Quia D. Hieronymus linguæ Hebræicæ peritissimus, peritè, & tanquam sanctissimus fideliter, & ut laborum & literarum amantissimus diligenter interpretatus, atque ut dubitare non licet, divino auxilio ad opus perficiendum peculiariter adjutus est. 3. Et præcipuè quia S. Concilium Tridentinum Sess. 4. Sequenti decreto eam tenendum proposuit: *Insuper eadem Sacra Synodus considerans non parum utilitatis accedere posse Ecclesiæ DEI, si ex omnibus Latinis editionibus, quæ circumferuntur Latinorum librorum, quam pro authentica habenda sit, innotescat. statuit, & declarat, ut hac ipsa vetus & vulgata editio, quæ longo tot sæculorum usu in ipsa Ecclesia probata est, in publicis Lectionibus, disputationibus, prædicationibus, & expositionibus pro authentica habeatur, & ut nemo eam reiicere quovis prætextu audeat, vel presumat. Re- Et tamen monet Menochius c. 18. per hoc decretum nullâ ratione vulgatam hanc editionem fontibus Hebræis & Græcis anteponi (cùm Concilium nullam comparationem faciat) nec verò etiam, si puri sint, anteponi posse, cùm eundem Authorem habeant; de facto tamen; ut nunc res se habent, pluris, quàm illos à nobis faciendos esse, eò quòd rivus purus & minimè turbatus fonti turbato & impuro prævulenter anteponi possit, & debeat.*

§. VI.

De Vernacula editione.

Vernaculæ versiones hoc loco vocantur illæ, quæ in vernaculas seu maternas & vulgares linguas fiunt. Unde præ-

præter Hebræam, Græcam, & Latinam, quæ, quia à Sacro Christi crucifixi titulo sacratæ sunt, sacræ appellantur, omnes aliæ linguæ, atque aded editiones quoque illis linguæ factæ, vernaculæ dicuntur.

Porro de hæc vernacula editione sequentia præcipue notanda sunt ex Serario c. 20. prol. & aliis. 1. S. Scripturæ in vernaculas linguas transferre, & legere per se non esse prohibitum aut illicitum; cum nulla habeatur lex ejusmodi electionem aut translationem prohibens. 2. Eandem Lectionem aliquibus prodesse, aliquibus obesse; uti quotidiana experientia abunde probat, quâ habetur, multos S. Scripturam cum insigni profectu animæ legisse; plurimos hæreseon & superstitionum venenum ex ea hausisse.

Atque aded 3. meritò Ecclesiam statuisse, quibus & quomodo concessa vel inconcessa sint vernaculo idiomate scripta Biblia, utpotè quæ & potestate & prudentia præcipue polleat ad hoc judicium ferendum, atque hoc relinquere generalibus cujusque Dioceseos Pastoribus, ut cum Paroeciarum, aliorumque Pastorum arbitrio dispiciant, quibus quomodo modi facultas concedenda sit.

CAPUT II.

DE EXEGETICA INTERPRETATIONE.

Cum exegetica Interpretatio aliud nihil sit, ut supra dictum est, quàm sensus, quem S. Scriptura significat, dicario, ante omnia explicandum hoc loco est, quid, & quæ sit duplex sensus. Deinde, quis modus in ejusmodi sensum investigando sit usurpandus. Et denique quæ media ad verum S. Scripturæ sensum seu intelligentiam inveniendam sint obtinenda, quæ omnia per sequentes paragraphos planabuntur.

§. I.

Quid & quotuplex sit sensus.

Etsi hæc vox *sensus* ex prima sua significatione cuiusque que sensus facultatem denotet; ad animi verò conceptum suo